

Нікітенко Е.К., магістрант гр.МЕН-18-1мз,

Воронкова В.Г., проф., д. філософ. н. - науковий керівник

ДИСФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ НЕЛІНІЙНОГО МИСЛЕННЯ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра МОУП

Філософською і світоглядною парадигмою розуміння дисфункціональності управлінської систем в умовах нестабільності є нелінійне мислення, яке засноване на відмові від традиційних для науки Нового часу - принципів простоти, редукціонізму, лінійності, однозначного лапласівського детермінізму [1]. Фундаментальну роль для нелінійного мислення відіграють альтернативні принципи – відкритість, врахування нелінійних ефектів, когерентність, системна самоузгодженість, коеволюція еволюційних процесів. Перевага нелінійного мислення в тому, що воно в значній мірі підвищує експліцитний і прогностичний потенціал природничонаукових і соціо-гуманітарних наукових дисциплін. В основі аналізу нелінійного мислення є глобальне суспільство як тип такого соціального простору, в якому взаємовідносини, що зв'язують індивідів, приймають всесвітній характер. Сучасна епоха нестабільності характеризується радикальними соціальними змінами, в результаті яких відбувається глибоке втягнення різних сучасних суспільств в глобальну систему взаємозв'язків і взаємозалежностей. Глобалізація соціальних зв'язків перетворює простір і час доповнення його неурядовими організаціями, рухами громадян, ТНК, світовими ринками капіталу, ЗМІ в якості активних його суб'єктів.

Невизначеність – це характеристика буття і універсуму, що вказує на стан невиявленості референтів, відображає тип взаємодії, який не має стійкої кінцевої форми. Об'єм та інтенсивність невизначеності корелятивні потенційній повноті всіх можливих змін у межах існуючих фундаментальних фізичних констант. Онтологізація невизначеності пов'язана з прийняттям визначальної інформаційної неоднорідності світу, нерівноваговості взаємодій, ефекту нелінійності (коли локальним причинам відповідають глобальні наслідки) [2]. Невизначеність зростає з проблемою відкритості історичного процесу, яка конкурує з ідеєю свідомого регулювання, тотального планування і прогнозування майбутнього. Онтологія невизначеності реалізує устремління буття до здійснення всіх його потенцій, що є джерелом новоутворень. Управління в умовах глобальної системи є надзвичайно складним синергетичним процесом, в який втягнуті всі країни, народи, цивілізації. У випадку дисфункціональності будь-якої підсистеми порушується цілісність глобальної системи, проте ці порушення ще не викликають глобальної кризи, постільки автономне існування кожної з підсистем хоча і має вплив ззовні, тим не менше не втрачає своєї самодостатності. Проте як тільки порушення в одній підсистемі руйнують зсередини її структуру, відцентрові сили різнонаправленої дії є стійкими, що викликає дисбаланс в інших підсистемах, приводячи до хаосу, і загальна поведінка глобальної системи стає не очікуваною. Глобальна система визначається нездатністю до управління шляхом примусу всіх її елементів і тому є нестійкою.

Такий спосіб управління є ефективним лише в екстремальних ситуаціях і може забезпечити стійкість системи ціною значних витрат, негативно впливаючи на можливості саморозвитку систем. Рано чи пізно настає межа зовнішньому примусу, за яким штучна стійкість системи порушується і приводить до хаосу, дисфункціональності її елементів, дезінтеграції. Таким чином, нелінійне мислення – це мислення пов'язане з самоорганізацією, переходом від хаосу до порядку і навпаки, відходом від детермінізму, когерентності, відкритості, коеволюції [3].

Література:

1. Valentina Voronkova. The formation of the concept of noosphere development of modern society in the conditions of information society// Philosophy & Cosmology: ISPC. 2016. Vol. 16. P.179-191.
2. Nikitenko, V. Cultural and social competence creation in the process of english language study: information society aspect / V. Nikitenko // Humanitarian Bulletin of the Zaporizhzhya State Engineering Academy / ed. V. Voronkova. - Zaporizhzhia, 2016. - Release 67 (2016). - P. 251- 257.
3. Пунченко О. П., Лазаревич А.А. Інформатизація як засіб репрезентації інформаційних ресурсів суспільства // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: зб. наук. пр. Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2015. - Вип. 63. - С. 21-30.